

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste. Kehitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista.

Pääkirjoitus 2/2021

Teatterissa, konserteissa, keikoilla, erilaisissa esityksissä ja näyttelyissä käyminen on ollut jo vuoden ajan lähes pysähdyksissä. Myös suuri osa erityisryhmien, ikääntyneiden ja haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten kanssa tapahtuvasta taide- ja kulttuuritoiminnasta on ollut keskeytettynä saman aikaa. Taiteen ja kulttuurin ammattilaiset ovat tukalassa tilanteessa, sillä töitä ei voi tehdä. Digitaalisten ratkaisujen kehittämisellä ei ole voitu korvata kaikkea toimintaa.

Tapahtumateollisuus ry ja Kotimaanapu käynnistivät 12.3.2021 yhdessä kampanjan, jossa kerätään ja viedään apua sitä tarvitsevien tapahtuma-alalla työskentelevien ihmisten arkeen. Työt kielletty -kampanjaan voi osallistua lahjoittamalla valitsemansa summan apua tarvitseville. Lisätietoa kampanjasta löydät [täältä](#).

Voit tukea taiteen ja kulttuurin ammattilaisia myös mm. ostamalla taidetta, ostamalla lippuja striimattaviin esityksiin, ostamalla kirjoja ja vaikkapa uudistamalla Museokorttisi. Tuetaan kulttuuria, jotta voimme myös jatkossa nauttia siitä!

Anna-Mari Rosenlöf, erityisasiantuntija

TAIKUSYDÄMEN UUTISIA

Kymmenen kysymystä kuntavaaliehdokkaille

Taikusydän on koonnut kymmen kysymystä kuntavaaliehdokkaille pohdittavaksi kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi kunnissa. Kysymyksiä voi hyödyntää myös erilaisissa kuntavaalipaneeleissa.

[Lue lisää](#)

MUIDEN UUTISIA

TUTKIMUKSIA

Kulttuurisia näkökulmia hyvinvointiin ja terveyteen

Suomen Lääkärilehdessä hiljattain julkaistu katsausartikkeli tarjoaa kulttuurisia näkökulmia hyvinvointiin ja terveyteen. Artikkelissa Jyväskylän yliopiston tutkijat avaavat taiteen hyvinvointivaikutuksiin liittyviä keskusteluja monipuolisesti muun muassa alan tutkimuksen, kulttuuripolitiikan, erilaisten diskurssien ja hyvinvointikäsitteiden tulokulmista.

Kirjoittajat pohtivat taiteen merkitystä myös lääkäreiden koulutuksen ja työn näkökulmasta, nostaen esille ajankohtaisen kysymyksen: pitäisikö lääkärin osata kirjoittaa potilaalle taideresepti?

Aholainen, M., Jäntti, S., Tammela, A. & Tanskanen, J. (2021). Miten taide vaikuttaa? Kulttuurisia näkökulmia hyvinvointiin ja terveyteen. Suomen Lääkärilehti, Vol. 76, No. 9, s. 564–568.

[Lue lisää](#)

Hoitajien näkökulmia laulamisesta ja musiikista osana hoitotyön arkea

Tuoreessa Ruotsissa toteutetussa tutkimuksessa kuvataan hoitajien näkökulmia laulun ja musiikin hyödyntämisestä hoitotyössä dementiaa sairastavien kanssa. Tutkimukseen osallistuneet hoitajat kuvaavat laulamisen ja musiikin olevan merkityksellisiä keinoja edistää vuorovaikutusta hoitotyön arjessa. Hoitajat tuovat tutkimuksessa esiin henkilökohtaisten musiikkimieltymysten huomioimisen merkityksen sekä korostavat herkkyyttä havainnoida millaisiin tilanteisiin laulaminen ja musiikki hoitotyössä sopivat.

Swall, A., Hammar Marmstål, L., Gransjö L. Craftman, Å. (2020). Like a bridge over troubled water – a qualitative study of professional caregiver singing and music as a way to enable person-centred care for persons with dementia. International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being, 15:1, 1735092.

[Lue lisää](#)

Ryhmämuotoinen tanssi-liiketerapia kuntoutusmuotona masennuspotilaille

Tanssi-liiketerapialla voi olla suotuisia vaikutuksia masennuksen hoidossa, osoittaa tuore KELA:n rahoittama tutkimus. Tutkimuksessa tanssi-liiketerapiaan osallistuneiden oireet vähenivät merkitsevästi verrattuna kontrolliryhmäläisiin, joiden oireet eivät muuttuneet. Lisäksi osallistujien työ- tai opiskelukyky vahvistui. Terapiaan osallistuneista lähes 45 % hyötyi siitä.

Pylvänäinen P, Hyvönen K, Muotka J, Forsblom A, Lappalainen R, Levaniemi A, Maaskola N. Ryhmämuotoinen tanssi-liiketerapia kuntoutusmuotona masennuspotilaille.

Satunnaistettu kontrolloitu tutkimus. Helsinki: Kela, Sosiaali- ja terveysturvan tutkimuksia 157, 2021.

[Lue lisää](#)

RAHOITUSTA

DigiDemo, CreaDemo ja CreMa-tuet haussa 31.3.2021 saakka!

CreaDemo-avustukset on tarkoitettu luovien alojen ja kulttuuriyrittäjyyden kehittämishankkeisiin. CreMa-määrärahan tavoitteena on käynnistää luovien alojen ja muiden alojen monialaisia pilottihankkeita ja näin edistää uusien tuotteiden, palveluiden tai toimintamallien syntymistä. DigiDemo-avustukset on tarkoitettu digitaalisiin päätelaitteisiin soveltuvien uusien audiovisuaalisten tai muiden kulttuurisisältöjen tuotekehitykseen. HUOM! Luovien alojen tukien leikkauksen vuoksi AVEKin 31.3.2021 päättyvä DigiDemon, CreaDemon ja CreMa-tuen hakukierros on ainoa tälle vuodelle.

[Lue lisää](#)

Kulttuuripääkaupungin perintö elää ja kehittyy – Turku avaa haun kulttuurihyvinvoinnin tukemiseksi

Kulttuuripääkaupungin merkivuotta juhlistaakseen Turun kaupunki myöntää tänä vuonna 300 000 euroa Turun kaupungin kuolinpesien säästörahasen ja sosiaalirahaston tuottovaroja kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Kymmenvuotisjuhlavuoden kunniaksi jaossa on normaalia enemmän varoja ja haussa korostetaan erityisesti kulttuurihyvinvoinnin merkitystä. Haku alkaa 8.3. ja päättyy 5.4.2021!

[Lue lisää](#)

JULKAISUJA

Sanataidetta on! Työtavat, tekijät ja teoria

Kirjassa esitellään sanataiteen sukupuuta, sen teoreettisia ja historiallisia juuria; rungosta haarovia oksia, moninaisia toimintatapoja ja aluevaltauksia. Kirjassa esitellään sanataiteen kentän aluevaltauksia, teoriaa, työtapoja ja tekijöitä. Teoksen ovat toimittaneet sanataiteen läänintaiteilija Karoliina Suoniemi, Jyväskylän yliopiston luovan kirjoittamisen opettaja Nora Ekström sekä kirjailija, ohjaaja ja sanataiteilija Emma Puikkonen. Oppaan voi ladata sen kustantajan Kirjan talo ry:n sivuilta PDF-muodossa. Tilaus myös mahdollinen 20 e hintaan.

Lataa julkaisu

Ihmisen huoltokirja. Hyvinvointia taiteesta, kulttuurista ja luonnosta

Parasta Etelä-Savoon -hankkeen loppujulkaisu on nimeltään Ihmisen huoltokirja. Se haluaa kannustaa lukijoitaan huoltamaan itseään ja asiakkaitaan julkaisuun koottujen vinkkien avulla. Luovien menetelmien käyttäminen ei tarkoita sirkustemppeja vaan uutta asennetta työotteeseen. Kun tunnistaa taiteen tai luonnon merkityksen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisessä, sitä voi sisällyttää arkeen

Taide keskellä arkea! Etelä-Pohjanmaan kulttuurihyvinvoinnin selvitys 2015-20

Etelä-Pohjanmaan liitossa on vuosien 2015-2019 aikana toteutettu useita kulttuurihyvinvoinnin hankkeita. Näissä hankkeissa on pyritty monin eri tavoin edistämään kulttuuri- ja sote-sektorin yhteistyötä. Etelä-Pohjanmaan liitto tilasi selvityksen, joka toimii maakunnassa kulttuurihyvinvoinnin kehittämisen suunnannäyttäjänä ja tilannekuvan selkeyttäjänä. Selvityksen toteutti tutkija Pia Houni.

Tutustu selvitykseen

Palikkateatteria - menetelmäopas puisten palikoiden maailmaan

Palikkateatteri on taiteen kentällä syntynyt visuaalisen teatterin muoto ja menetelmä, jonka keskiössä on eri puulajeista veistetty Ihmisenmuotoinen jälleenrakennussarja. Nyt Palikkateatterista on tehty menetelmäopas, jonka on toimittanut nukketheateritaiteilija Roosa Halme. Oppaan voi nyt ennakkotilata itselleen 30 eurolla. Voit tilata teoksen myös lahjaksi.

niin ympäristön suunnittelussa kuin toiminnassakin.

[Lue lisää](#)[Lue lisää](#)

TAPAHTUMIA

Unelmien performanssi – kuoriutumisia omaksi itseksi -webinaari 25.3.2021

Webinaarissa esitellään Työhaun performanssi -hankkeen järjestämän luovan työnhakuvalmennuksen tuloksia sekä käsitellään siihen liittyviä teemoja. Esillä ovat soveltavan teatterin ja keholliset menetelmät, oman polun löytämisen tärkeys, rooliodotuksista vapautuminen sekä työelämän sukupuolittuneisuus. Webinaari tarjoaa osallistavia osuuksia, otteen forumteatterista sekä kiinnostavia puheenvuoroja. Kehollisia harjoitteita esitellään esimerkkien kautta – yleisöllä on mahdollisuus osallistua kotona! HUOM! Ilmoittautuminen on auki 20.3. saakka!

[Lue lisää](#)

Kulttuurihyvinvointi ja taiteilijan asiantuntijuus -webinaari 15.4.2021

Webinaarissa visioidaan taiteilijan työn roolia kestävän yhteisön kehittämisessä, pureudutaan kulttuurihyvinvoinnin toimintamallien arviointiin ja kuullaan taiteilijan työskentelystä perhetukikeskuksessa. Puhujina mm. Johan Lundbladh (TIILT, Göteborg), Marika Kylänen (THL), Pekka Kainulainen (Karjalohja) ja Lauri Saarelainen (Siun Sote, Joensuu). Ilmoittautuminen 13.4.21 klo 12 mennessä.

[Lue lisää](#)

Taide koskettaa aina - miten haluan tulla kosketetuksi?

Zoom etäseminaari 26.5.2021 klo 12-15

Taide koskettaa aina – miten haluan tulla kosketetuksi? -etäseminaari, 26.5.2021

Etelä-Pohjanmaan ja Varsinais-Suomen Muistiyhdistys järjestävät yhteistyössä Taide koskettaa aina – miten haluan tulla kosketetuksi? -etäseminarin. Seminaari nostaa esiin taiteen ja kulttuurin arkisuuden. Seminaarissa kuullaan sekä ikääntyneiden puheenvuoroja että kulttuurihyvinvoinnin ammattilaisia.

Lue lisää

HANKKEITA

Etsivän kulttuurityön hanke Mäntyharjussa

Etelä-Savossa sijaitsevassa Mäntyharjun kunnassa on käynnissä Etsivä kulttuurityö -hanke, joka pyrkii etsivän nuorisotyön esikuvan mukaisesti tuomaan kulttuuripalveluja lähelle kuntalaisia ja madaltamaan siten kulttuurisen osallisuuden esteitä. Hanke toteuttaa asukkaiden hyvinvointia tukevia

Sävelsaaren Perhejamit -hanke

Sävelsaaren Perhejamit-hankkeessa kehitettiin ja toteutettiin kiertävää musiikkikerhotoimintaa Suomen kulttuurirahaston Keski-Pohjanmaan rahaston työskentelyapurahan turvin. Yhteisömuusikot Miia Kaunisto ja Anna Karsikas-Kuusisto innostivat lapsiperheitä musiikin maailmaan Lohtajalla, Kokkolassa, Kälviällä ja Ullavassa. Perhejamien idea oli tarjota musiikkituokio koko perheelle, jolloin

poikkihallinnollisia kokeiluja yhdistämällä pienen kunnan kulttuuritoimijoiden resursseja sekä tekemällä yhteistyötä esimerkiksi nuorisopalveluiden, sosiaali- ja terveyspalveluiden, työllisyyspalveluiden ja yhdistysten kanssa. Lisäksi kunnalle laaditaan oma kulttuurihyvinvointisuunnitelma.

[Lue lisää](#)

vanhemmat ja lapset pääsivät musisoimaan yhdessä. Puolivuotinen hanke toteutui pandemiasta huolimatta ja tavoitti lapsiperheitä, jotka muuten helposti jäisivät musiikkitoiminnan tavoittamattomiin. Hanke tuli päätökseensä tammikuun lopulla. Kuva: *Elisa Karhula*.

[Lue lisää](#)

TYÖMAHDOLLISUUKSIA

Kulttuuriohjaaja Joensuuhun kaupungille

Joensuun kaupungilla on haettavana kulttuuriohjaajan osa-aikainen (50%) tehtävä. "Haemme kulttuuriohjaajaksi henkilöä, jolla on kulttuurihyvinvoinnin sekä osallistamisen tuntemusta ja kokemusta verkostoissa toimimisesta, viestinnästä sekä tapahtumajärjestämisestä. Kulttuuriohjaajaksi valittavalta edellytetään kokemusta osallistavien menetelmien käytöstä ja tapahtumajärjestämisestä sekä erinomaisia vuorovaikutus- ja ilmaisutaitoja. Tehtävässä tarvitaan itsenäistä työtettä." Hakuaika päättyy 19.3.2021!

[Lue lisää](#)

Lähde! Taiteesta osallisuutta – hanke (2020-2023 ESR) etsii projektitaiteilijoita!

Yhteistyössä Oulunkaaren kuntayhtymän jäsenkuntien ja muiden kehityshankkeiden kanssa toteutettavan haun kautta kartoitetaan Pohjois-Pohjanmaalla toimivia taiteilijoita ja muita luovan alan ammattilaisia, joilla on osaamista erilaisiin taidelähtöisiin menetelmiä hyödyntäviin projekteihin. Haku on jatkuva ja avoinna kaikkien taiteenalojen edustajille.

[Lue lisää](#)

UUTISIA

Miten taide ja kulttuuri vaikuttavat hyvinvointiisi? Vastaa kyselyyn ja voit voittaa Museokortin!

Museokortin ja MIELI ry:n kyselyssä selvitetään kulttuurin mahdollisia positiivisia vaikutuksia hyvinvointiin, kartoitetaan vinkkejä näiden vaikutusten löytämiseksi sekä kerätään omakohtaisia kertomuksia, miten kulttuuri on edistänyt omaa hyvinvointia.

Vastaamalla kyselyyn voit myös halutessasi osallistua Museokorttien arvontaan. Kyselyyn voi vastata 31.3. asti. Kuva: Ella Karttunen / Museokortti.

[Lue lisää](#)

Ikääntyneiden kulttuuritoiminnan hyvät käytännöt haussa!

Englantilainen The Baring Foundation on tekemässä julkaisua suomalaisista ikääntyneiden kulttuuritoiminnan saralla tehdyistä hyvistä käytännöistä. Julkaisu toimitetaan yhteistyössä Helsingin kaupungin kehittämisasiantuntija Jenni Räsäsen ja Armas-festivaalin koordinoija Raisa Karttusen kanssa.

Julkaisuun valitaan noin 12-16 case-esimerkkiä erilaisista tavoista tukea ja edistää ikääntyneiden kulttuurioikeuksia, -osallisuutta ja -hyvinvointia Suomessa. Case-esimerkeissä voidaan esitellä esimerkiksi taidelähtöistä toimintamallia, taidelaitoksessa tai sosiaali- ja terveystalveissa käytössä olevaa toimintatapaa tai projektia, verkostoa tms.

Jos olet kiinnostunut ehdottamaan omaa hankettasi, toimintamallia tai muuta vastaavaa mukaan tähän kansainväliseen julkaisuun, täytä linkin takaa löytyvä sähköinen lomake 26.3.2021 mennessä. Lopullisen valinnan julkaisun case-esimerkeistä tekee The Baring Foundationin johtaja David Cutler. Julkaisu julkaistaan englanniksi, mutta e.m. lomakkeen voi täyttää suomeksi. Artikkelit voi kirjoittaa suomeksi tai englanniksi, ja ne toimitetaan yhteistyössä julkaisun toimituskunnan kanssa.

[Lue lisää](#)

Uusi video kulttuurihyvinvoinnista WHO:n Euroopan aluetoimistolta

WHO:n Euroopan toimisto on tuottanut koskettavan videon, jossa Charlotte kertoo tarinansa äidiksi tulosta ja vakavasta masennuksesta. Toipumisessa yhtenä tukena on ollut Melodies for Mums -toiminta. Videon kesto on 4:01 min.

Katso video

10 faktaa lukemisesta lapsille

#10faktaalukemisesta lapsille kertoo lukutaidon merkityksestä hausalla tavalla alakouluikäisille, tutkittuun tietoon ja ajankohtaisiin selvityksiin perustuen. Kooste on tarkoitettu erityisesti alakoululuokkien 4–6 käytettäväksi. Paketin ympäriltä löytyy myös innostavia tehtäviä kouluun tai koteihinkin. Oheisesta linkistä löydät myös vinkkejä yläkouluikäisille sekä toiselle asteelle.

Lue lisää

Rintaterveyden edistämistä, kulttuurihyvinvointia ja timanttista verkostovoimaa!

Tieto, taito ja toinen toistaan täydentävät näkemykset loistavat, kun raudanlujat ammattilaiset jakavat niitä keskenään ja vievät eteenpäin omissa verkostoissaan, kirjoittaa järjestösuunnittelijana Tunne rintasi ry:ssä työskentelevä Karolina Sivonen.

Lue lisää

Taiteen ja kulttuurin hyvinvointipalveluihin ryhtiä uuden hankkeen voimin Pohjois-Karjalassa

Pohjois-Karjalan kulttuurihyvinvointiin liittyvät suunnitelmat tehdään eläväksi Opetus- ja kulttuuriministeriön avustamassa Kulttuurista hyvinvointia Pohjois-Karjalaan-hankkeessa. 160 000 euron erityisavustuksen saaneen hankkeen vetäjinä toimivat teatteri-ilmaisun ohjaaja ja Teatteritaiteen maisteri Merja Pennanen sekä Taiteen maisteri ja perushoitaja Valpuri Ahponen, jotka aloittivat työnsä 8. helmikuuta. Pennanen toimii projektipäällikkönä ja Ahponen osa-aikaisena projektisuunnittelijana. Hanke kestää kesäkuuhun 2022 ja siinä ovat mukana maakuntaliitto, Siun sote, kunnat sekä alueen järjestöt ja kulttuuritoimijat.

Lue lisää

Satakuntalaiset: Tervetuloa vastaamaan kulttuurihyvinvointikyselyyn!

Kyselyllä kartoitetaan toiveita ja tarpeita kulttuurihyvinvoinnin lisäämiseksi Satakunnassa. Jokainen vastaus on arvokas! Tietoa hyödynnetään Satakulttuurin-hankkeen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Vastaukset käsitellään nimettömästi. Ammattilaiskyselyyn toivotaan vastauksia sosiaali-, terveys- ja kulttuurialan ammattilaisilta ja asiantuntijoilta sekä muilta kulttuurihyvinvoinnin parissa työskenteleviltä. Asiakaskyselyyn toivotaan vastauksia kaikilta satakuntalaisilta. Hankkeen erityistä kohderyhmää ovat päihde-, mielenterveys- ja vammaispalvelujen asiakkaat.

Kyselyyn vastaaminen kestää noin 10-15 min. Kysely on avoinna 16.3.2021 asti.

Kyselylinkit:
Ammattilaisille ja asiantuntijoille

Asiakaskohderyhmälle ja kaikille satakuntalaisille

Satakulttuuria-hankkeen
Facebook-sivu

Kulttuurista hyvinvointia kuntalaisille

Tukipaketti Pohjois-Pohjanmaan kuntien hyvinvointityöhön ja
hyvinvointikertomusten laadintaan

Koonnut 2021:
Auli Suorsa, erityisasiantuntija Pohjois-Pohjanmaan liitto,
yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihyvinvoinnin verkoston kanssa.

POHJOIS-POHJANMAA
Council of Oulu Region

Kulttuurihyvinvoinnin tukipaketti Pohjois- Pohjanmaan kunnille

Miten kulttuuri ja kuntien hyvinvointikertomukset liittyvät toisiinsa? Mistä apua kunnan kulttuurihyvinvointityöhön ja hyvinvointikertomusten laadintaan niin, että kulttuuri on mukana? Pohjois-Pohjanmaan liitto on laatinut tukipaketin tähän työhön yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihyvinvoinnin verkoston kanssa. POPkulta-verkosto on yksi Taikusydämen alueverkostoista. Paketti on tehty Pohjois-Pohjanmaan kuntien näkökulmasta, mutta toimii erinomaisena apuna myös muilla alueilla!

Lue lisää

Taiteelliset menetelmät henkilöstökehittämisen työkaluksi?

Espoon kaupungilla on käynnissä kolmivuotinen Taiteelliset menetelmät henkilöstökehittämisessä-hanke. Hankkeessa käytetyillä taidemenetelmillä on havaittu myönteinen vaikutus uupumis- ja masennusriskissä olevien henkilöiden voimavaroihin.

Lue lisää

KOULUTUKSIA

Kulttuurihyvinvoinnin lyhytkoulutuksia tarjolla maalis-huhtikuussa

Kulttuurihyvinvoinnin lyhytkoulutuksia on nyt tarjolla XAMK:n Iloa ja Eloa -hankkeen kautta. Rullaile lähelle sivun alareunaa, niin löydät ilmoittautumisen. Koulutukset pidetään verkossa 29.3., 30.3., 31.3. ja 15.4. eri teemoilla (mm. kulttuurinen vanhustyö, lapset ja nuoret, mielenterveys- ja päihdekuntoutujat, kokemustoiminta) ja ne ovat maksuttomia. Ilmoittautuminen 21.3.21 mennessä!

Lue lisää (koulutukset löytyvät sivun alaosasta)

#kulttuurihyvinvointi

Taikusydämen uutiskirje kertoo noin kerran kuukaudessa kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista tapahtumista, julkaisuista, koulutuksista, tutkimustiedosta, hankkeista, rahoitus- ja työmahdollisuuksista sekä hyvistä toimintamalleista.

[Tilaa uutiskirje](#)

Yhteystiedot

Taikusydän
Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia
Linnankatu 54
20100 Turku
p. +358 50 5985257
anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi

taikusydan.fi
Peruuta uutiskirje

Seuraa Taikusydäntä somessa

